

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/67/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3117211541
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Čupková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3117211541.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Beáty Čupkovej a sudcov JUDr. Denis Vékony a JUDr. Radoslava Svitanu, PhD. v spore žalobcu D., s.r.o., B. XX XXX XXX, so sídlom R., D. XX, proti žalovanému F. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XXX, o zaplatenie 245,68 Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trenčín č. k. 19Csp/75/2017-59, zo dňa 22. januára 2019, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom žalobu zamietol a žalovanému priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Vychádzal zo zistenia, že žalobca ako veriteľ a žalovaný ako dlžník uzatvorili dňa 18.12.2012 zmluvu o úvere, na základe ktorej poskytol žalobca žalovanému úver v sume 600,- Eur, ktorý sa žalovaný zaviazal vrátiť veriteľovi spolu s odplatom (poplatkom), a to zaplatením 12 mesačných splátok po 98,- Eur počnúc 25.01.2013. Súd prvej inštancie vyhodnotil predmetnú zmluvu ako zmluvu spotrebiteľskú, na ktorú sa vzťahuje § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, z toho dôvodu, že žalobca poskytol úver v rámci jeho podnikateľskej činnosti a žalovanému bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon podnikania alebo povolania. Zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere v písomnej forme spĺňala prísne obsahové náležitosti. Preskúmaním spotrebiteľskej zmluvy došiel k záveru, že zmluva neobsahuje údaj o termíne konečnej splatnosti úveru podľa § 9 ods. 2 písm. f/ zákona o spotrebiteľských úveroch. Podľa názoru súdu je podľa uvedeného zákonného ustanovenia nevyhnutné, aby bol v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedený osobitný údaj o dátume (deň, mesiac, rok) kedy je splatná posledná splátka, teda uvedenie termínu konečnej splatnosti úveru, pričom nie je postačujúce, pokiaľ sa termín dá vyvodiť, resp. vypočítať z iných ustanovení zmluvy. Svoj názor súd prvej inštancie opiera aj o rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 17Co/122/2017 zo dňa 12.12.2017, rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10Co/225/2017 zo dňa 25.10.2017 a rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 5Co/66/2017 zo dňa 15.08.2017. Súd ďalej zistil, že v zmluve chýba údaj o úrokovej sadzbe podľa § 9 ods. 2 písm. i) zákona o spotrebiteľských úveroch. Podľa názoru súdu je nedostatočné, ak je v zmluve uvedené, že tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny poplatku zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou. Zákonodarcu vyžaduje, aby priamo v texte zmluvy o spotrebiteľskom úvere bola uvedená konkrétna výška úrokovej sadzby, ktorou sa bude úročiť poskytnutý úver. V zmluve taktiež nie je uvedená ani priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platná ku dňu podpisu zmluvy, tak ako to vyžaduje znenie § 9 ods. 2 písm. y/ zákona o spotrebiteľských úveroch. Rovnako v zmluve absentuje

údaj o termíne mesačných splátok úveru podľa § 9 ods. 2 písm. j/ zákona o spotrebiteľských úveroch, pričom je uvedená len výška splátok a počet mesačných splátok, dátum splatnosti jednotlivých splátok však v zmluve uvedený nie je. Podľa názoru súdu dodávateľ, ktorý pripravuje text zmlúv, je povinný postupovať s odbornou starostlivosťou a zodpovedá za to, že spotrebiteľská zmluva obsahuje zákonom stanovené obligatórne náležitosti, ktoré sú významné pre orientáciu a rozhodovanie spotrebiteľa pri posúdení výhodnosti úveru, doby a rozsahu úveru. S cieľom dosiahnutia dôslednej a účinnej ochrany slabšej zmluvnej strany - spotrebiteľa, zákon určuje, že zmluva musí v písomnej forme obsahovať stanovené podstatné náležitosti a v prípade pochybenia veriteľa, ktorý zodpovedá za to, že zmluva má zákonné náležitosti, nasledujú pre neho primerané a odrádzajúce sankcie v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Predpísaná písomná forma musí byť zachovaná vo vzťahu k podstatným obsahovým náležitostiam zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Pokiaľ zmluva uzatvorená medzi účastníkmi niektorú z podstatných náležitostí vymenovaných v § 9 ods. 2 písm. a/ až k/, r/ a y/ a § 10 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch neobsahuje, nie je zároveň vo vzťahu k tejto náležitosti zachovaná písomná forma a poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, pričom rovnaký záver bol obsiahnutý aj v rozhodnutí Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/31/2016 zo dňa 18.02.2016 a Krajského súdu v Trenčíne č. k. 5Co/363/2016-115 zo dňa 19.04.2017. Súd prvej inštancie nevyhovel žalobe ani v časti nároku na zaplatenie sumy 202,53 Eur ako trov mediačného konania, ktoré podľa tvrdenia žalobcu predstavujú trovy právneho zastúpenia a poplatkov za mediačné konanie, vzniknuté v mediačnom konaní. Uviedol, že žalobcu zaťažuje dôkazné bremeno preukázať opodstatnenosť ním uplatneného nároku, pričom žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal, že by ním tvrdené trovy mediačného konania uhradil a nebolo ani preukázané, že mediačné konanie prebehlo. Neunesenie dôkazného bremena v tomto smere je dôvodom pre zamietnutie uplatneného nároku. Súd zároveň vyhodnotil mediačnú dohodu obsiahnutú v bode 13 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru (ďalej „VPPÚ“) za neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa § 53 ods. 1 a ods. 5 Občianskeho zákonníka. Mediačná dohoda nebola so žalovaným ako spotrebiteľom individuálne dojednaná a dojednania takejto povahy nemôžu byť súčasťou všeobecných obchodných podmienok, ale mediačná dohoda by mala byť uzatvorená výlučne ako samostatná zmluva. Podľa záveru súdu je zrejmé, že žalovanému bola mediačná dohoda vnútená a išlo len o ďalší spôsob ako získať od spotrebiteľa ďalšie peňažné prostriedky. Žaloba rovnako nebola dôvodná ani v časti nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty v sume 312,- Eur. Súd uviedol, že žalobca neunesol dôkazné bremeno tvrdenia podľa § 150 ods. 1 CSP, keď neuviedol, pre nesplnenie akých povinností uplatňuje tento sankčný nárok voči žalovanému, pričom neunesenie procesného bremena tvrdenia ohľadne uplatneného nároku nevyhnutne vedie k zamietnutiu žaloby v tejto časti. Súd taktiež uviedol, že dojednanie o zmluvnej pokute v sume 312,- Eur podľa bodu 5 VPPÚ nie je platné podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka a to z dôvodu neurčitosti právneho úkonu - dohody o zmluvnej pokute. V uvedenom zmluvnom dojednaní totiž nie je jednoznačne stanovené porušenie akej zmluvnej povinnosti zmluvná pokuta zabezpečuje. Dojednanie o tom, že dlžník je povinný zaplatiť veriteľovi zmluvnú pokutu v prípade porušenia svojich zmluvných povinností je príliš všeobecné a neurčité. Vymedzenie konkrétnej zmluvnej povinnosti, po nesplnení ktorej vzniká dlžníkovi povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu druhej zmluvnej strane, je podstatná náležitosť dohody o zmluvnej pokute aj podľa ustanovenia § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Súd taktiež uzavrel, že zmluvná podmienka o zmluvnej pokute nebola dojednaná individuálne a teda žalovaný ako spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvniť obsah tohto ustanovenia. Aj vzhľadom na výšku tejto zmluvnej sankcie, ktorá je cca 50% z výšky poskytnutého úveru, a vzhľadom k tomu, že zmluvná pokuta je stanovená paušálnou sumou bez zohľadnenia závažnosti porušenia povinnosti spotrebiteľom, je podľa názoru súdu zrejmé, že táto zmluvná podmienka zavádza značnú nerovnováhu do práv a povinností dodávateľa a spotrebiteľa v neprospech spotrebiteľa. V tejto súvislosti poukazuje súd prvej inštancie aj na záver Ústavného súdu ČR v náleze sp. zn. I. ÚS 3512/11 zo dňa 11.11.2013, podľa ktorého náležitosti spotrebiteľských zmlúv týkajúce sa poplatkov, zmluvných pokút, rozhodcovskej doložky v zásade nemôžu byť súčasťou všeobecných obchodných podmienok, ale musia byť priamo súčasťou spotrebiteľskej zmluvy. Teda ustanovenie o zmluvnej pokute je podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka ako neprijateľná zmluvná podmienka neplatné. Vzhľadom na to, že spotrebiteľský úver sa podľa § 11 ods. 1 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch považuje za bezúročný a bez poplatkov, žalobca nie je oprávnený požadovať od žalovaného žiadne úroky z úveru a žiadne poplatky, ktoré boli v zmluve dojednané a nebol ani oprávnený úhrady od žalovaného započítať na tieto nároky. Súd z predložených dokladov a z tvrdení žalobcu zistil, že celková výška úhrad žalovaného predstavuje sumu 1.316,- Eur, z čoho je zrejmé, že žalobca istinu úveru v celom rozsahu uhradil a preplatil ju o 716,- Eur. Vzhľadom na to, že sa žalovaný dostal do omeškania s úhradou niektorých splátok úveru, žalobca si uplatnil voči žalovanému zákonný úrok z omeškania a to od 08.09.2014 do 13.12.2016 a následne do zaplatenia. Celkový nárok na úrok z omeškania podľa vyčíslenia žalobcu predstavuje

sumu 48,38 Eur, pričom preplatok žalobcu v sume 716,- Eur pokrýva aj tento nárok žalobu a z tohto dôvodu žalovaný nemal ku dňu vyhlásenia rozsudku súdu prvej inštancie dlh na úroku z omeškania. Z uvedených dôvodov súd prvej inštancie žalobu v celom rozsahu zamietol. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 a ods. 2 CSP s tým, že žalovaný má proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. Proti tomuto rozsudku, s poukazom na ustanovenia § 365 ods. 1 písm. b/, písm. f/ a písm. h/ CSP, podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca a žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V odvolaní uviedol, že žalobca a žalovaný uzatvorili dňa 18.12.2012 zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXX, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 600,- Eur a žalovaný sa zaviazal poskytnutý úver vrátiť spolu s poplatkom za poskytnutie úveru vo výške 576,- Eur, t. j. zaplatiť celkovú sumu 1.176,- Eur v dvanástich mesačných splátkach po 98,- Eur, počnúc dňom 25.01.2013. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky poskytnutia úveru (ďalej „VPPÚ“), kde je uvedené, že dlžník súhlasí s VPPÚ, ktoré sú na zadnej strane predmetnej zmluvy, nemá k nim žiadne výhrady a zaväzuje sa ich dodržiavať. Z tohto znenia zmluvy podľa názoru žalobcu vyplýva, že VPPÚ sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy a to nielen z formálneho hľadiska, ale aj z hľadiska ich materiálneho prevedenia, t. j. zmluva a VPPÚ sú vyhotovené na spojenom hárku papiera, resp. obojstranne. Vzhľadom na to je nepochybné, že dlžník podpisom zmluvy jednoznačne prejavil vôľu byť viazaný aj VPPÚ. Žalobca si predložením zmluvy, ako aj VPPÚ splnil na jednej strane svoju informačnú povinnosť vo vzťahu k dlžníkovi a na strane druhej bola splnená podmienka písomnej formy zmluvy. Zákon o spotrebiteľských úveroch považuje zmluvu za bezúročnú a bez poplatkov v prípade, ak dôjde k naplneniu § 11 ods. 1 zákona. Podľa názoru žalobcu však nedošlo k naplneniu týchto dôvodov a preto nemožno zmluvu o spotrebiteľskom úvere považovať za bezúročnú a bez poplatkov. Podľa žalobcu nie je možné hovoriť o absencii výšky úrokovej sadzby. Žalovaný podpisom zmluvy potvrdil prevzatie a oboznámenie sa so Štandardnými európskymi informáciami o spotrebiteľskom úvere (ďalej „ŠEISÚ“), ktoré sú prílohou zmluvy a predstavujú jej neoddeliteľnú súčasť, pričom v ŠEISÚ je uvedené, že úroková sadzba úveru alebo v prípade potreby rôzne úrokové sadzby úveru, ktoré sa vzťahujú na zmluvu o úvere, je fixná 32% ročne. Rovnako uviedol, že nie je správne konštatovanie súdu prvej inštancie, podľa ktorého absentuje priemerná hodnota RPMN. V časti 3 ŠEISÚ je jasne, určito a zrozumiteľne uvedené, že priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov je 36,73%. Na základe týchto skutočností nie je možné podľa názoru žalobcu zmluvu o úvere považovať za bezúročnú a bez poplatkov, nakoľko obsahuje všetky obligatórne náležitosti vyžadované zákonom o spotrebiteľských úveroch. Žalobca považoval za potrebné poukázať na to, že v čase uzatvorenia úverovej zmluvy neexistoval a nebol účinný žiadny všeobecne záväzný predpis, podľa ktorého by bola stanovená maximálna prípustná výška úrokov za poskytnutie peňažných prostriedkov a možno teda vychádzať len z ustanovenia § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti. V tejto súvislosti poukazuje aj na rozhodnutie Vrchného súdu v Prahe sp. zn. 12Cmo 95/2005. Ďalej žalobca uviedol, že dohoda o úrokovej sadzbe spĺňa všetky náležitosti ustanovené zákonom, nemožno ju teda považovať za absolútne neplatný právny úkon podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Rovnako má žalobca za to, že dohoda o úrokovej sadzbe nie je v rozpore s dobrými mravmi. Podľa názoru žalobcu preto nebol daný žiadny dôvod na to, aby sa predmetná zmluva v časti odplaty za poskytnutý úver považovala za neplatnú a v rozpore s dobrými mravmi.

3. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

4. Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 379 a § 380 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné potvrdiť podľa § 387 ods. 1 CSP, nakoľko je vo výroku vecne správny.

5. Po preskúmaní veci odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutkový stav a z vykonaného dokazovania dospel k správne právnemu záveru, kedy uviedol, že uzatvorená zmluva o úvere je spotrebiteľského charakteru, že nespĺňa obsahové náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a/ až k/, r/ a y/ zákona o spotrebiteľských úveroch a teda, že podľa § 11 ods. 1 písm. a/ zákona o spotrebiteľských

úveroch sa poskytnutý spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov a následne, že mediačná dohoda je neplatná. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na základnú charakteristiku spotrebiteľských zmlúv podľa § 52 Občianskeho zákonníka. Podľa predmetného ustanovenia je spotrebiteľskou zmluvou každá zmluva, bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania, alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Často sa vyskytujúcou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Zmluva o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXX2 uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným naplňuje pojmové znaky spotrebiteľskej zmluvy.

6. Právo Európskej únie upravuje vzťahy vznikajúce pri poskytovaní spotrebiteľského úveru, predovšetkým smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES. Zákon o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov č. 129/2010 Z. z. je svojím obsahom transpozíciou smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES do slovenského právneho poriadku.

7. Vzhľadom na to, aby mal spotrebiteľ už v čase rozhodovania sa o ponuke spotrebiteľského úveru čo najúplnejšiu a neskreslenú informáciu, zákon ustanovuje povinnosť poskytnúť v každej ponuke informáciu, ktorá obsahuje úrokovú sadzbu alebo akýkoľvek údaj týkajúci sa nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom, tzv. štandardné informácie. Ide predovšetkým o úrokovú sadzbu, podrobnosti o poplatkoch zahrnutých do celkových nákladov spotrebiteľa, vrátane ich výšky, spojených so spotrebiteľským úverom, celkovú výšku spotrebiteľského úveru, ročnú percentuálnu mieru nákladov, dobu splatnosti spotrebiteľského úveru, v prípade spotrebiteľského úveru vo forme odloženej platby na konkrétny tovar alebo službu, výšku predajnej ceny a výšku akejkoľvek zálohy, celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, výšku splátok a podobne. Uvedenie týchto informácií nesporne uľahčí porovnanie rôznych ponúk na trhu (viď dôvodová správa k zákonu č. 129/2010 Z.z.). Veriteľ alebo sprostredkovateľ je povinný v dostatočnom časovom predstihu pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred prijatím návrhu o spotrebiteľskom úvere poskytnúť spotrebiteľovi na základe zmluvných podmienok ponúkaných veriteľom alebo požiadaviek spotrebiteľa stanovené informácie. Túto povinnosť zákon zaviedol z dôvodu zvýšiť mieru informovanosti spotrebiteľa o ponúkanom spotrebiteľskom úvere.

8. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že zásadný význam v ochrane spotrebiteľa v zmluvných vzťahoch má dostatočné množstvo informácií o podmienkach úveru, nákladoch a záväzkoch, ktoré z neho vyplývajú. Len v prípade dostatočného množstva informácií má možnosť spotrebiteľ ponuky na trhu porovnať. Podstatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere sú vymedzené v ustanovení § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z.. Pokiaľ povinnosti, vymedzené zákonom, nie sú dodržané, dôsledky porušenia týchto povinností upravuje ustanovenie § 11 zákona č. 129/2010 Z.z. s tým, že pokiaľ zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. f/ (dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru), písm. i/ (úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru), písm. j/ (ročnú percentuálnu mieru nákladov) a písm. y/ (priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver) poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Citované zákonné ustanovenie je súčasťou dôslednej ochrany slabšej zmluvnej strany - spotrebiteľa. Súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav, keď uviedol, že úverová zmluva neobsahovala náležitosti uvedené v § 9 ods. 2 písm. f/, písm. i/, písm. j/ a písm. y/ zákona o spotrebiteľských úveroch a správne vyhodnotil, že z dôvodu absencie obsahových náležitostí sa následne poskytnutý spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Pre právny dôsledok, že úver je bezúročný a bez poplatkov, postačí, pokiaľ úverová zmluva neobsahuje, čo i len jednu z náležitostí stanovených v § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z.. V danom prípade súd prvej inštancie bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru vyvodil nielen od skutočnosti, že v zmluve chýba údaj o úrokovej sadzbe a priemernej hodnote RPMN, ale tiež zo skutočnosti, že zmluva neobsahuje údaj o dobe trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru (§ 9 ods. 2 písm. f/ zákona), ktoré skutočnosti nie sú žalobcom v odvolaní spochybnované.

9. Ohľadne uplatneného nároku na zaplatenie sumy 202,53 Eur ako trov mediačného konania, odvolací súd súhlasí so záverom prvoinštančného súdu, že žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal, že by sa mediačné konanie vôbec uskutočnilo. Zo strany žalobcu neboli predložené žiadne listiny, z ktorých by vyplývalo, že takéto konanie prebehlo, resp. že by žalovaný zmaril mediačné konanie. Taktiež nepredložil žiadne relevantné dôkazy, ktorými by potvrdil uplatnený nárok spočívajúci v trovách mediačného konania. Zákon určuje dôkazné bremeno ako procesnú zodpovednosť sporovej strany za výsledok konania.

V sporovom konaní je súd limitovaný skutkovými tvrdeniami strán sporu a riadi sa zásadou formálnej pravdy. Súd má možnosť v materiálnom zmysle určitej korekcie a môže strany vyzvať na doplnenie skutkových tvrdení (§ 150 ods. 2 CSP). Nie je úlohou súdu vyzývať strany sporu na predloženie alebo označenie takých listinných dôkazov, aby jej zabezpečil úspech v spore. Ak teda tvrdenie strany nie je dostatočne a hodnoverne preukázané predloženými dôkazmi, strana neunesla dôkazné bremeno a to má pre ňu za následok nepriaznivé rozhodnutie vo veci. Preto súd prvej inštancie postupoval správne, ak uplatnený nárok spočívajúci v trovách mediačného konania žalobcovi nepriznal. Súčasťou zmluvy o úvere je aj mediačná dohoda, ktorú súd prvej inštancie správne posúdil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku. Občiansky zákonník v ustanovení § 53 ods. 2 za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia nepovažuje také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. V prípade nepreukázania opaku zo strany dodávateľa, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Mediačná dohoda bola súčasťou VPPÚ, ktoré boli žalobcom vopred pripravené ako formulárový typ zmluvy a žalovaný ako spotrebiteľ nemohol obsah VPPÚ žiadnym spôsobom ovplyvniť. Z čoho vyplýva, že mediačná dohoda nebola so žalovaným ako spotrebiteľom individuálne dojednaná. Takýmto postupom dodávateľ pri podpise základnej zmluvy už bez požiadavky spotrebiteľa jednostranne vnucuje spotrebiteľovi ďalšie zmluvné podmienky. Z vykonaného dokazovania je teda zrejmé, že mediačná dohoda nebola individuálne dojednaná a z tohto dôvodu je potrebné ju považovať za neprijateľnú podmienku a podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka je potrebné ju považovať za neplatnú. Podľa citovaného ustanovenia sú neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách neplatné. Na základe neplatnej mediačnej dohody nebolo možné uskutočniť mediačné konanie.

10. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne, alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Podľa § 53 ods. 4 písm. k/ Občianskeho zákonníka za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné. Odvolací súd nepopiera význam zmluvnej pokuty a ani jej dojednanie, pritom je ale potrebné brať do úvahy aj skutočný zmysel a cieľ inštitútu zmluvnej pokuty, obzvlášť pri osobitne chránených spotrebiteľských vzťahoch. Žalobca ponúka žalovanému svoje služby ako spotrebiteľovi prostredníctvom štandardných zmlúv, ktoré má vopred pripravené a v ktorých spotrebiteľ nemôže zmluvné podmienky ovplyvniť. To platí aj pre zmluvnú pokutu, ktorú žiada zaplatiť žalobca od spotrebiteľov v paušálnej výške bez ohľadu na to, o aké zmluvné porušenie pôjde. Teda možnosť uplatnenia pokuty existuje pri akomkoľvek porušení zmluvy (...v prípade porušenia svojich zmluvných povinností...), teda takéto ustanovenie v zmluve sa vyznačuje neurčitou, a tým sa jedná o neurčitý okruh rôznych porušení zmluvných povinností, pričom jej výška je pevne stanovená a to bez ohľadu na závažnosť, prípadne dobu trvania porušenia povinnosti. Neprimeranosť dohodnutej zmluvnej pokuty sa prejavuje aj v jej výške, kedy pokuta vo výške 312,- Eur predstavuje viac ako 50% zo sumy poskytnutého úveru a to bez ohľadu na to, kedy dôjde k porušeniu zmluvy, resp. akého porušenia zmluvnej povinnosti sa spotrebiteľ dopustil. Odvolací súd na doplnenie uvádza, že dohoda o zmluvnej pokute nezodpovedá ani požiadavkám uvedeným v ustanovení § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Podľa uvedeného ustanovenia je možné dojednať zmluvnú pokutu len v písomnej forme, a to v konkrétnej výške, v prípade že jej výška uvedená nie je, musí byť uvedený spôsob jej určenia. Zmluvná pokuta takto nebola dojednaná v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Zmluvná pokuta nie je obsahovou súčasťou zmluvy o úvere, dojednanie o zmluvnej pokute uvedené len vo všeobecných podmienkach nespĺňa zákonnú požiadavku písomnej formy zmluvy. Dojednanie sankcie pre prípadné porušenie povinnosti a dojednanie o výške zmluvnej pokuty podľa názoru odvolacieho súdu má byť neoddeliteľnou súčasťou zmluvy, dojednaním priamo v písomnej zmluve o spotrebiteľskom

úvere. Odvolací súd zdôrazňuje, že všeobecné zmluvné podmienky vyhotovené vo formulárovej podobe nezohľadňujú individualitu dojednaného zmluvného záväzku. Spotrebiteľ nemôže ovplyvniť obsah takto nastavených podmienok. Takýto spôsob dojednaní zmluvnej pokuty nie je možné považovať za taký právny prostriedok dojednaní zmluvnej pokuty ako to má na mysli ustanovenie § 544 Občianskeho zákonníka.

11. Z dôvodu omeškania žalovaného s úhradou jednotlivých splátok vznikol žalobcovi nárok na úhradu úroku z omeškania, ktorý si žalobca uplatnil v zákonom stanovenej sadzbe v celkovej výške 48,38 Eur. Z vykonaného dokazovania je preukázané, že žalovaný uhradil žalobcovi viac ako bol povinný a to z dôvodu, že poskytnutý úver je bez poplatkov a bez úrokov, pričom žalovaný zaplatil žalobcovi o 716,- Eur viac. Z tohto dôvodu nárok na úhradu úroku z omeškania je pokrytý už celkovo uhradenou sumou a z tohto dôvodu nemá žalobca už žiadny nárok na úhradu úroku z omeškania.

12. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP, nakoľko je vo výroku vecne správny.

13. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, žalovanému však žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli, trovy odvolacieho konania si neuplatnil a tieto ani nevyplývajú zo spisu, preto odvolací súd žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

14. Rozhodnutie senátu bolo prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).